

NIEUWSBRIEF NOVEMBER 2020

Redactie: Eline Frederiks - Rieks Vierboom

Van de voorzitter

Geachte Lezer,
Mag ik mij aan u voorstellen: Mijn naam is Wim Jansen en sinds afgelopen zomer ben ik [ad interim] voorzitter van onze Stichting.

De afgelopen 15 jaar heb ik al zitting gehad in het bestuur van onze Stichting met als portefeuille bouwzaken, terreininrichting en ruimte.

Op deze plaats heeft mijn voorganger Henny Driessen jarenlang de inleiding geschreven voor de periodieke nieuwsbrief.

Ons bestuur is Henny veel dank verschuldigd voor al hetgeen hij voor de Stichting heeft betekend. Mede door zijn inzet is de Thornsche Molen nu, van een herinnering uit het verleden, een tastbaar baken in de Duffelpolder geworden. Na de feestelijke opening in 2016 heeft Henny het idee van een Herinneringswandelroute en een Evacuatiemonument gestalte gegeven. Deze wandelroute en het monument [kunstproject] zouden afgelopen maart geopend worden maar door de Corona

pandemie is dit een jaar opgeschoven. Laten we hopen dat Corona niet opnieuw roet in het eten gooit!

Ook onze Stichting is getroffen door de Corona problemen. Er zijn gelukkig geen mensen besmet in en rond onze molen, echter financieel moeten we de buikriem behoorlijk aanhalen. Er is een aanzienlijk aantal presentaties en rondleidingen op de molen afgezegd dit jaar. Dat resulteert in een groot verlies aan inkomsten voor onze Stichting. Wij waren blij dat Pierre Vink de deuren van zijn restaurant onder de molen weer kon openen afgelopen zomer, echter op 15 oktober ging alle horeca opnieuw dicht. Een en ander geeft grote onzekerheid voor onze pachter en ook dus voor onze Stichting. Al deze zaken nopen mij ertoe een beroep te doen op onze donateurs om ons te blijven steunen in deze moeilijke tijd.

In het kader van de reconstructie van de Thornschestraat door de Provincie zal de aansluiting/oversteek van het molengebied op deze weg worden verbeterd. Met name het wielrijder-en voetgangersverkeer zal veiliger worden. In datzelfde kader wordt het natuurgebied rondom de Thornsche Molen aangepakt om de flora en fauna in het gebied te verbeteren. Onze Stichting is hierbij betrokken samen met Stichting ARK,

Staatsbosbeheer, Provincie Gelderland,
Gemeente Berg en Dal en anderen.

Al met al: genoeg werk aan de winkel voor de Stichting Thornsche Molen maar met uw support gaan we de uitdagingen aan! In deze nieuwsbrief treft u een "oud" item opnieuw aan. Jan van Eck, onze voormalige secretaris deelt graag zijn kennis van historische kaarten met ons!

Wim Jansen

Donateurs

Voor onze donateurs hebben we in deze Corona tijd een minder leuke mededeling: de jaarlijkse donateursavond kan geen doorgang vinden en daarmee wordt ook de uitloting van de obligaties opgeschort. Wij hopen van ganser harte dat we elkaar weer persoonlijk kunnen treffen in 2021. Ook dit jaar hebben vele donateurs hun donatie al aan de Stichting overgemaakt, dank daarvoor. Diegenen, die dit nog niet hebben gedaan, ontvangen zo nodig nog een persoonlijk verzoek om betaling. In 2021 willen we op een andere manier de donaties gaan innen: in het eerste kwartaal zullen we alle donateurs een betalingsverzoek toezenden, per mail of per brief, uitgezonderd de mensen die aangegeven hebben dat zij een automatische afschrijving hebben ingesteld. De leden van de Club van 100 krijgen een factuur toegestuurd.

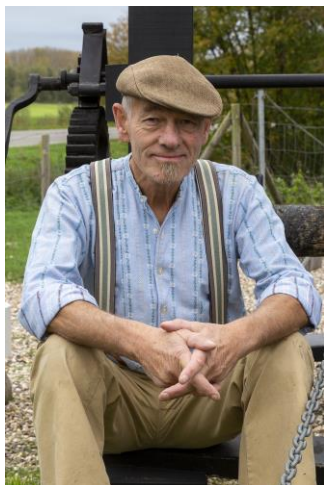
Wijzigingen adresgegevens

Het nieuwe adres van het secretariaat is:
Werchensestraat 2
6575 JG Persingen.
Ook ons e-mailadres is aangepast:
info@stichtingthornschemolen.nl

Infocentrum

Zoals u wellicht heeft gezien zijn de vitrines weer in de originele staat ingericht, nadat eind mei de expositie "De Thornsche molen en Market Garden" is beëindigd. Alle materialen die wij in bruikleen hadden van zowel het Vrijheidsmuseum als van de Stichting SOHE [Stichting Ons Historisch Erfgoed WOII] zijn terug naar de rechtmatige eigenaar. Heel leuk is dat we van SOHE een Amerikaanse helm in langdurige bruikleen in onze vitrine mogen plaatsen. Het Vrijheidsmuseum heeft ons enkele kleine voorwerpen geschonken, te weten kopieën van een bajonet en van pakjes surrogaatsigaretten. Uiteraard hebben we de banner met het Market Garden-verhaal van onze molen in eigen beheer gehouden, deze zal bij passende gelegenheden opnieuw getoond worden. De vitrine van de Stichting Steen en Natuur is nu weer gevuld met interessante parafernalia, betrekking hebbende op de steenfabricage. We plannen in het voorjaar van 2021 een nieuwe expositie met als thema: Vogels in de polder. Het touchscreen in ons infocentrum geeft leuke en interessante informatie over verschillende thema's, toegevoegd is nu ook het item HERINNERINGSROUTE. Verder is de DWAALFILM met een keur aan prachtige flora-en faunafilmpjes zeer de moeite waard.

Onze molenaars

In de nieuwsbrief van maart was Edwin Wissink aan het woord, deze keer is molenaar Jan Meurs aan de beurt!

Hoe ontstond jouw interesse voor het molenaarsvak ?

Ik ben een geboren molenaarszoon, Mijn vader en zijn broer hadden een maalderij op de Plak in Bommel. Als jonge jongen draaide ik al volledig mee als hulp voor mijn vader. Hij maakte een eigen samenstelling voor biggenmeel en als mijn vader ziek was wist ik precies hoe dat moest. Als je aan je huiswerk zat riep je vader soms "wie kan effe aanpikken"? Dan moesten de zakken naar boven worden getrokken, dat ging met een tang en een ketting . Ik vond het hartstikke leuk werk. Het was dus een machinale molen en geen windmolen! Pas 40 jaar later ben ik overgestapt op het werken met een windmolen.

Hoe zag jouw werkzame leven er uit?

Dat is begonnen met 10 jaar werken als groepsleider in de Kinderbescherming, Daarna heb ik het bedrijf van mijn vader overgenomen en op een ambachtelijke wijze gerund. Ik wilde niet commercieel gaan werken, daarom en vanwege andere belemmerende omstandigheden, heb ik het bedrijf na 5 jaar afgebouwd. Uiteindelijk kwam ik terecht in de Gehandicaptenzorg. Omdat de instelling waar ik werkte een molen in Veenendaal kon overnemen mocht ik de cursus

Windmolenaar gaan volgen. Ik werd assistent molenaar op "De Vriendschap" en in de dagbesteding met de verstandelijk gehandicapten zijn we pannenkoekenmeel gaan maken en verkopen. Een van mijn hobby's is schrijven: van advertenties tot verhaaltjes en liedjes....en leuke opschriften voor de zakjes meel!

Nadat ik gevraagd werd om de Duffelt na jaren stilstand weer te laten draaien, volgde ik het bouwproces van de "Thornsche Molen" met veel interesse. Toen het bestuur van de stichting vroeg om eens te komen praten heb ik geen weerstand kunnen bieden aan de mooie kans om hier molenaar te worden. Gelukkig kwam na enkele maanden de zeer ervaren molenaar Edwin in beeld zodat ik mijn tijd beter kon verdelen tussen de Duffelt en deze fantastische molen. Inmiddels is Kees als molenaar i.o. aangeschoven bij ons team en ondanks dat ik hier lang niet iedere zondag ben vormen we een leuk en goed sfeervol team en dat vind ik heel belangrijk!

Klopt het dat jij de molenaar bent van "het graan" en Edwin meer de "technische" molenaar?

Dat klopt, ik heb veel maalervaring. Ik ben goed in het observeren van wat gebeuren moet maar ik ga niet zo gauw tot actie over, dat is mijn beperking [haha!] terwijl Edwin meteen de molen inklimt!

Hoe gaat het malen in zijn werk?

Dan begin ik bij het eind: we maken een product en dat moet natuurlijk verkocht kunnen worden. Pannenkoekenmeel is hiervoor heel geschikt, Pierre kan het zelf gebruiken in de restaurantkeuken en hij kan zakjes meel te koop aanbieden!

Broodmeel is veel moeilijker omdat je dan vaste bakkers-adressen nodig hebt en ook een constante hoeveelheid moet kunnen malen, we hebben ook geen winkel hier. Pierre is zelf actief met het aankopen van graan, hoewel dit uiteraard niet zijn eerste belang is. Hij zorgt ook heel goed voor de molenaars, we krijgen altijd koffie en elk jaar biedt hij ons een etentje aan!

Ik heb inmiddels een paar adresjes voor biologisch graan, oerproducten, waarmee we willen malen. We beginnen altijd om 25 kilo mais in de kaar, dit is de bak boven de steen, te gooien zodat de steen "fris" gemalen wordt. Dit is nodig omdat we niet zo vaak malen. Dan gooien we er de bio-dynamische tarwe op. We gebruiken de Emma-tarwe of de Wilhelmina-tarwe, dat zijn twee oude soorten. Vervolgens laat je de steen draaien, het meel komt beneden uit de maalbak en je vangt het op in je handen. Je voelt het meel, je knijpt erin om te zien hoe fijn het is en of het blijft "staan". Je kunt de fijnheid van het meel regelen door met de maalstok de steen een beetje op te beuren of te laten zakken. Op deze manier kun je een steen die 1200 kilogram weegt door middel van hevelwerking op en neer bewegen. Zo simpel werkt het malen! Van te voren moet je natuurlijk de molen aangezet hebben en op de wind gekruid hebben maar dat is Edwins verhaal [nieuwsbrief van maart jongstleden]. Overigens heb ik een liedje gemaakt over het kruien, voor

de Duffelt: "Wiekenkuis recht op de wind, vier zeilen vóór..." [zingt Jan!]

En dan hebben we nu dus pannenkoekenmeel?

Nee, daarvoor moet je een mix maken: om het klare meel wat lichter te maken, wat smeüiger doe je er een beetje bloem bij en wat boekweit en dan wordt het in zakken van 25 kilogram geschept. Ik neem deze mee naar de verstandelijk gehandicapten en zij verpakken het meel in zakjes van 500 gram. Er komt een sticker op, ik verzin hiervoor altijd een flauwekulletje om de verkoop te bevorderen!

Wat zijn jouw toekomstwensen voor de Thornsche Molen?

Er ligt een aanbod van hobbyboeren uit de omgeving hier, zij verbouwen spelt.

Het zou mooi zijn als we meer konden malen maar dan moeten we afzet hebben en wie moet afnemers zoeken? Bovendien moeten de molenaars vaker aanwezig zijn, je hebt dus een ondernemersplan nodig. Het zou goed zijn als we in de Stichting iemand zouden hebben die zich hiervoor kon inzetten.

Voor de toekomst zie ik best mogelijkheden, we kunnen vaker draaien dan alleen op zondag want je moet ook nog bedenken: er is niet altijd wind op zondag!

Ik ben nu gepensioneerd, Kees is gepensioneerd en Edwin kan eigenlijk altijd op zondag.

Wij zijn in principe hiervoor ook enthousiast, het is onze hobby! Ik ben optimistisch wat betreft mogelijkheden voor de toekomst en ik hoop op een voortzetting van de plezierige samenwerking met het molenaarsteam en het bestuur zoals dat tot nu toe het geval was.

Interview: Rieks Vierboom

Foto's: Dick Braam

Wist u dat?

...u uw bank opdracht kunt geven tot een periodieke betaling die u op ieder moment ook weer kunt intrekken? Als u gebruik maakt van internetbankieren kunt u de opdracht heel eenvoudig zelf instellen op uw inlogsite?

...als u overgaat op automatische afschrijving u gevraagd wordt om de gekozen datum aan onze administratie door te geven?

...onze mooie Stichting nog steeds op zoek is naar nieuwe donateurs: vanaf € 10,00 per jaar is dit mogelijk! Helpt u ons in de zoektocht? Zie www.stichtingthornschemolen.nl, onder het kopje "steun de stichting"

...onze mooie Stichting op zoek is naar aanvulling van het bestuur? Welke jeugdige, geïnteresseerde man of vrouw met betrokkenheid bij de polder doet met ons mee?

...we nog altijd ons mailadressenbestand niet compleet hebben? Stuur s.v.p. een mail naar info@stichtingthornschemolen.nl met uw naam en adres als u dit nog niet eerder heeft gedaan.

...dat de molenaars op zondagmiddag graag bezoekers welkom heten?

Wat historische kaarten ons vertellen

Bovenstaand kaartbeeld is een fragment van een Wandelkaartje uit 1916. Het onderscheid tussen de twee kenmerkende landschapstypen in het gebied valt heel duidelijk op: de beboste heuvelrug in het zuidoosten en het vlakke agrarische polderland in het noordwesten. Het kaartje laat meer zien: het dorp Zifflich, dan nog Pruisisch; de grens met Nederland die - ter hoogte van de Thornsche Molen – wordt gevormd door het Meertje, nog niet gekanaliseerd. Nu vormt de Querdamm de grens. Deze is in 1855 aangelegd om de Duitse Duffelt-dorpen tegen overstroming vanuit Ooij te beschermen.

De functie van het kaartje is, al wandelend het (Nederlands-Duitse) grensgebied te verkennen. Heel bijzonder voor die tijd. Temeer daar het uitgegeven is tijdens de Eerste Wereldoorlog. Na het grensvrij Europa is wandelen over de grens meer dan ooit populair. Met name ook in het gebied rondom de Thornsche Molen. De nieuwe *Herinnerings- en Wandelroute* brengt de wandelaar vanaf de Thornsche Molen over het Thornsche voetbruggetje via de Leutherstrasse naar het grensdorp Zifflich (Dld). Onderweg tonen en vertellen informatiepanelen de gebeurtenissen die in deze grensstreek tijdens WO II hebben plaatsgehad.

Tekst en foto's: Jan van Eck

Langs de route: 'De Mensenkinderen'/Die Menschenkinder'